Nº. 2010

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buiten[illegible] *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Ge[illegible] FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG 23 NOVEMBER.

Advertentien [illegible] *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 21 November.

Het komt ons voor, dat de minister van Justitie eene [illegible] gemaakt in de interpellatie [illegible] is kunnen blijven in de algemeenheden en spreken kon van zijne bedoelingen, was alles wel; het *decorum* werd gehandhaafd. Nu het op zaken aankomt, nu men uit de wolken der bedoelingen treedt, om tot praktische konkluziën te komen, nu staat men verbaasd en over de ongerijmdheid der beginselen, die in praktijk komen, en over de onhandigheid, waarmede ze worden verdedigd. Zoo lang wij de beraadslagingen der Tweede Kamer volgen, en wij doen het reeds sinds jaren, herinneren wij ons niet ooit beraadslagingen te hebben beleefd, als die van gisteren en eergisteren.

Onze lezers kennen nu de houding des ministers in de interpellatie van den heer Meeussen. Zij weten hoe hij meent bevoegd te zijn, om in zake van konstitutionneele regten *zijne* opinie met staal en lood door te drijven. Want met allen eerbied, dien wij voor 't openbaar gezag hebben, moeten wij den minister aan 't verstand brengen, dat zijne overtuiging, als er spraak is van grondwettige regten, slechts zoo veel geldt als de opinie van ieder ander regtsgeleerde. En als hij nu, die toevallig minister is, zich verbeeldt dat hij van die toevallige betrekking gebruik kan maken, om zijne private opinie met geweld van wapenen door te drijven, dan vragen wij, of dan niet de willekeur of de dwaasheid van een individu de plaats inneemt van het regt? De minister is er niet voor teruggedeinsd, om zijne ongrondwettige [illegible] oogenblik vol te houden.

In de interpellatie van den heer Hoynck van Papendrecht, die Donderdag ll. een groot deel van de zitting innam, en eerst gisteren in den namiddag afliep, was de minister in zijne beweeringen niet minder verbazend.

Ziehier de zaak, waarover de heer Hoynck van Papendrecht den minister ondervroeg. Zijn voorganger in 't departement van Justitie had, bij wijze van cirkulaire, tot de regterlijke kollegiën het verzoek gerigt, dat zij hunne aanbevelingslijsten tot aanvulling der geregtelijke kandidaturen zouden geheim houden. Vele leden der regterlijke magt achtten zich niet daartoe verpligt en gaven zelf publiciteit aan de door hen opgemaakte kandidatenlijsten. De nieuwe minister van Justitie, op wien de taak rust om 't werk van zijn voorganger te verbeteren, had geen grooter haast, dan om juist hetgeen zijn voorganger verkeerd had gedaan te handhaven en nog te overdrijven. Zoo maakte hij dan ook de beruchte cirkulaire tot de zijne. En daarmede niet te vreden, maakte hij van het verzoek, dat zijn voorganger gedaan had, eene verpligting. Immers hij verklaarde, dat hij geen acht zou slaan op de kandidaten-lijsten, waaraan openbaarheid werd gegeven; en ook daarmede nog niet te vreden, besloot hij door den prezident der rotterdamsche regtbank eene *waarschuwing* te laten geven aan den heer Hoynck van Papendrecht, lid van die regtbank, omdat hij de kandidaten-lijst dier regtbank ter plaatsing had toegezonden aan de *Nieuwe Rotterdamsche Courant*. Intusschen, de prezident van dat regterlijk kollegie begreep te dien aanzien geene bevelen van den minister te hebben af te wachten noch uit te voeren, en bedankte voor de boodschap. De minister noemt dat een kaakslag, die hem is toegebragt, en dien hij voor de waardigheid der Regering niet stilzwijgend mogt verdragen. Wij gelooven dat de minister in zooverre gelijk heeft, dat het gebeurde voor hem een kaakslag is; maar, als hij meent dat hem die óf door den heer Hoynck óf door den prezident van de regtbank te Rotterdam is toegediend, dan vergist hij zich. Hij heeft dien kaakslag aan niemand dan aan zichzelven te wijten. Wij zullen er bijvoegen, dat, naar onze overtuiging, de kastijding niet onverdiend is.

Heeft de minister aan eene regtbank bevelen te geven? Ter beantwoording daarvan heeft de minister al zonderlinge sprongen gemaakt. Een overtuigend blijk, dat hij iets gedaan heeft waartoe hij niet bevoegd is. Hij heeft gezegd, dat hij geene bevelen had gegeven; de cirkulaire hield slechts een verzoek in. En de uitvoering dan, die hij aan de cirkulaire trachtte te geven, met daaraan twederlei pœnaliteit te verbinden? Eene *waarschuwing*, dat is, eene *bestraffing* van een lid der regterlijke magt, is dat geene pœnaliteit? En de verklaring dat de minis[illegible]lingen, die publiek zullen worden gemaakt, is dat ook geene pœnaliteit? Ongetwijfeld is daarin eene bedreiging van straf tegen de regtbank, en eene bedreiging van straf tegen de voorgedragenen, die willekeurig buiten aanmerking worden gesteld. Dit laatste heeft de minister ontkend. De voorgedragenen hebben geen regt om benoemd te worden, heeft hij gezegd. 't Is waar. Maar wij vragen aan 't eerlijk gemoed van den minister, of zij geen regt hebben om niet willekeurig te worden voorbij gegaan, of het regt is, dat zij boeten voor 't geen een ander, missohien hun tegenstander, tegen den minister misdeed? Het is alzoo duidelijk, dat de cirkulaire door den minister in de praktijk is gemaakt tot een bevel.

Maar, zegt de minister, zij was slechts gerigt tot de ondergeschikte beambten van de regterlijke kollegiën. Een ellendige uitvlugt. Het stuk-zelf getuigt, dat het tot de regtbanken spreekt.

De cirkulaire is dus wel degelijk geworden een bevelschrift aan de regterlijke magt. Kan nu de minister bevelen geven aan de regterlijke magt? Volstrekt niet. De Grondwet en de organieke wetten hebben alles geregeld wat de regterlijke magt aangaat. En waar haalt de minister de bevoegdheid van daan, om door cirkulaires aan te vullen, wat hij zich verbeeldt dat aan de wet ontbreekt? Dat heeft hij niet gezegd. En toch dit juist had hij moeten bewijzen, dat hij gemagtigd is om de leemten aan te vullen, die hij meent, in de wet op de regterlijke organizatie [illegible]

En als wij nu voor een oogenblik de cirkulaire laten liggen, en niet vragen naar de doelmatigheid of het nut daarvan, maar alleen zien op het *beginsel*, waaruit zij bij den minister is voortgevloeid — wat vinden wij dan? Dan stuiten wij op de ongrondwettige aanmatiging, dat de Regering door cirkulaires de wet op de regterlijke organizatie kan aanvullen. Dat is het euvel, 'twelk door geen der sprekers genoegzaam is in 't licht gesteld. Men blijft in onze beraadslagingen dikwerf te veel aan feiten en woorden hangen, zonder op te klimmen tot de beginselen, waarom het toch alleen te doen is. Zoo is 't in dit bijzonder geval. In het onduldbaar beginsel, dat de wet op de regterlijke organizatie kan worden aangevuld door ministeriëele cirkulaires, zit de grond van het verwijt, dat de minister inbreuk heeft gemaakt op de onafhankelijkheid van de regterlijke magt.

Wat antwoordt de minister? Dat hij geen inbreuk op de regterlijke magt wil of bedoelt. Maar dat is de vraag niet. Het is hier niet te doen om de bedoelingen des ministers, die ongetwijfeld goed zijn; maar om 't geen hij *werkelijk* gedaan heeft, welligt ten spijt van zijne bedoelingen,

Hij verklaart, dat hij lang in regterlijke kollegiën heeft zitting gehad en niet behoeft van een ander, den heer Hoynck waarschijnlijk, te leeren, op welken eerbied en regten zij aanspraak hebben. Maar wat doet dat hier ter zake? Er is hier geen quæstie van de gemoedsstemming des ministers, maar van eene regeringsdaad, die getoetst werd aan de Grondwet en de wetten, en die, dewijl ze blijkt daarin geen grond te hebben, daarom eene usurpatie is.

Vruchteloos beroept hij zich op het nut van den door hem genomen maatregel. Want genomen dat het onder alle opzigten wenschelijk was, dat de kandidaten-lijsten geheim werden gehouden, dan zou niet de minister, maar alleen de wet die geheimhouding kunnen voorschrijven. Of men zou al weer het beginsel moeten aannemen, dat de minister bij cirkulaire de wet op de regterlijke organizatie kon aanvullen, eene pretentie die zelfs de Koning niet maken kan.

Vraagt men, welk het nut is van de geheimhouding der kandidaten-lijsten? Wij ontmoeten geen bevredigend antwoord. De minister spreekt van kieschheid jegens den Koning, jegens de kandidaten, die niet benoemd worden, enz. Dat alles is uit de lucht gegrepen. De praktijk niet alleen, maar zelfs de wet heeft daarin niets gevonden. De wet brengt uitdrukkelijk mede, dat de verkiezingen van kandidaten voor den Hoogen Raad in de hoven *publiek* geschieden. En dewijl de minister zoo herhaaldelijk van analogiën spreekt, waarom blijft hij niet in de orde van zaken, die bij elkander hooren? Wat heeft hij analogiën te zoeken in de geheimhouding der beraadslagingen [illegible] over gedingen? Tusschen gedingen en verkiezingen bestaat geene analogie. Bij bestaat daarentegen tusschen de verkiezingen voor den Hoogen Raad en de hoven, en de verkiezingen voor de arrondissements-regtbanken. En bijaldien bij genen *openbaarheid* wet is, waarom zou dan bij dezen *geheimhouding* regel moeten zijn?

Overigens, die zucht tot geheimhouding is verdacht, te meer verdacht, omdat zij hier voor de regterlijke kandidaten bij uitzondering wordt gevorderd. Behalve nog dat, over 't algemeen genomen, het konstitutionneel goevernement op openbaarheid rust, als op een zijner voornaamste grondslagen. En is het niet daarom dat de wet de openbaarheid heeft gewild van de kandidaten voor den Hoogen Raad en de hoven?

Ten slotte, want wij moeten eindigen, is nog aan den minister betwist het regt, om aan de regtbanken bij cirkulaires verzoeken te rigten Met der daad, het is een gevaarlijk terrein, dat de minister betreedt, zoodra hij, buiten de wet om, verzoeken bij de regterlijke magt inzendt. Niet elk verzoek is een inbreuk op de regterlijke magt; maar de weg daartoe wordt geopend. Het *principiis obsta* vindt hier toepassing, en daarom moet men zich ook tegen een onschuldig verzoek verzetten.

Ziedaar wat in de beraadslagingen van gisteren en eergisteren in de Kamer is in 't midden gebragt.

De heer Hoynck van Papendrecht heeft de zaak rond en open en met kracht bloot gelegd. De heeren Dullert, van Akerlaken, Godefroi en van Eck hebben hem met niet minder kracht ondersteund. De minister is alleen blijven staan totdat de heer Reede van Outshoorn in den boog sprong en, zonder den minister te regtvaardigen, den heer Hoynck persoonlijk te lijf viel.

Het is een zeer opmerkelijk verschijnsel, dat de minister van Justitie zijne valsche stellingen heeft willen goed maken met gemoedsbetuigingen, die niet te pas komen, en persoonlijke aanvallen, die grond misten. De heer Hoynck heeft zich daardoor niet uit het veld laten slaan. Hij heeft te regt begrepen, dat zulks geschiedde bij gemis van wettige wapenen. De diskussie is geëindigd, gelijk de vorige, zonder ander dan een zedelijk rezultaat. De Kamer heeft zich vereenigd met eene motie van orde van den heer Groen, om over te gaan tot de orde van den dag, dewijl de beraadslagingen over de begrooting toch genoegzaam de gelegenheid zouden geven, om te doen zien, wie tegen, wie voor, en in hoe verre men voor het ministerie zijn zou.

Intusschen moet toch dit worden aangestipt, en dit is het besluit uit de twee gehoudene beraadslagingen op te maken, dat, zoo de Kamer al niet eene praktische konkluzie heeft genomen, het ministerie toch eene nederlaag heeft geleden, zooals nooit hier te lande een minister overleefd heeft.

In de gisteren ten stadhuize gehouden vergadering van kiesgeregtigden, ter vervulling der in de kamer van koophandel en fabrieken met het einde dezes jaars ontstaande vakatures, door de perodieke aftreding van zes harer leden, zijn ingeleverd 57 stembriefjes, waarvan 1 van onwaarde werd verklaard, zoodat uitgebragt zijn 56 stemmen. Vijf der aftredende heeren zijn herkozen en wel de heeren J. Spengler met 53, C. F. Quien met 51, H. van der Masch Spakler met 48, S. P. Labouchère met 47 en W J. E. Smissaert met 46 stemmen, hebbende de heer R. Daniel Wolterbeek, mede aftredend lid, verklaard bij eventueele benoeming die betrekking niet weder te zullen aanvaarden,

Ter vervulling van de nog vacerende plaats in genoemd kollegie zal eene herstemming worden gehouden tusschen der heeren H. Rahusen, die 16 en R. Daniël Wolterbeek, die 12 stemmen op zich heeft vereenigd.

Door tusschenkomst van Zijner Majesteits konzul-generaal te Londen is ontvangen een gedrukt verslag nopens

den handel en de scheepvaart van het Vereenigd Koningrijk van Groot-Brittannië en Ierland met vreemde landen en de Britsche bezittingen, gedurende het jaar 1855.

Belanghebbenden kunnen dit stuk bij het Departement van Buitenlandsche Zaken raadplegen, waar het ter inzage voorligt.

Uit de memorie van beantwoording over de staatsbegrooting van 1857 leeren wij iets, wat wij niet wisten: »het Fransche strafwetboek, althans het stelsel daarvan, is voor ons *door lange gewoonte* NATIONAAL geworden." Het is een vreemd verschijnsel. Eerst laat men ons jaren en jaren wachten op de vervanging van een wetboek, dat men erkent te strijden en met het regt, en met ... het lang genoeg geduurd heeft, zegt men eindelijk: »nu behoeft het niet meer; het heeft nu zoolang geduurd, dat het NATIONAAL is geworden." Na die mededeeling intusschen, bevreemdt het ons minder, dat de tegenwoordige minister geen ander plan heeft, dan het stelsel van *partiële wijziging* van zijn voorganger, dat ons altijd meer gemakkelijk dan doelmatig voorkomt, voort te zetten.

(*Weekbl. v. h. R.*)

Z. M. heeft benoemd tot ridder der orde van de Nederlandsche Leeuw Mr. H. J. Mötken, raadsheer in het prov. geregtshof in Zeeland, en op verzoek eervol ontslagen Mr. H. A. A. van Berkel, als plaatsverv. kantonr. te Delft.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Vrijdag 21 November.

In deze zitting zijn de beraadslagingen voortgezet over de interpellatie van den heer Hoynck van Papendrecht, betrekkelijk de uitvoering, gegeven aan de cirkulaire van 20 Februarij jl. van den minister van Justitie aangaande de voordragt tot het bekleeden van regterlijke bedieningen. Nadat de minister van Justitie, alsmede de heeren Hoynck van Papendrecht, van Reede van Oudtshoorn, van Eck en van Rappard, daarbij het woord gevoerd hadden, heeft de heer Groen van Prinsterer het voorstel gedaan, om de behandeling van dit onderwerp te sluiten, met welke motie de Vergadering zich zonder hoofdelijke stemming vereenigd heeft.

Daarna heeft de Kamer aangenomen de navolgende wets-ontwerpen:

1°. dat tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het Pensioenfonds voor 1857;

2°. dat tot wijziging van hoofdstuk VIII der Staatsbegrooting van 1855;

3°. dat tot vaststelling der begrooting van uitgaven voor de Algemeene Landsdrukkerij over 1873.

Alle met algemeene stemmen, de beide eerste zonder beraadslaging, het derde na eene daarop door den heer van Eck gemaakte opmerking.

4°. dat tot splitsing der gemeente Opsterland, waaromtrent eenige adressen waren ingekomen, waarop door de kommissie voor de verzoekschriften verslag werd uitgebragt, waarna over deze voordragt het woord voerden de heeren: Bieruma Oosting, Birts, ter Bruggen Hugenholtz, Wybenga, Vegilin van Claerbergen en de minister van Binnenlandsche Zaken. Artikel 1, de scheiding van Opsterland in Oost- en West-Opsterland bepalende, werd daarop met 46 tegen 19 stemmen aangenomen.

Na goedkeuring van de overige artikelen werd het wets-ontwerp met 46 tegen 19 stemmen aangenomen.

Dezelfde heeren die tegen artikel 1 stemden, verklaarden zich ook tegen het wets-ontwerp.

5°. dat tot splitsing van de gemeente de Zijpe en tot vereeniging van het gedeelte er van, bekend onder den naam van Hazepolder met de gemeenten Schoorl en Petten. Nadat de kommissie voor de Verzoekschriften rapport gedaan had over de tegen dit ontwerp ingekomen adressen, hebben de heeren van Foreest en Rochussen het bestreden, en de minister van binnenlandsche zaken het verdedigd. Art. 1, de splitsing van de Zijpe bepalende, werd daarop in stemming gebragt en met 57 tegen 8 stemmen verworpen, waarna de minister van binnenlandsche zaken, als daartoe door den Koning gemagtigd, het wets-ontwerp introk.

6°. dat tot heffing van de gemeente de Mijl en tot vereeniging van een gedeelte daarvan met 's Gravendeel en van een ander met Dubbeldam en Wieldrecht. De kommissie voor de zoekschriften heeft ook over adressen, omtrent dit ontwerp ingekomen, verslag uitgebragt. De heeren Hoffman en Sander hebben de redenen opgegeven die hen noodzaken zouden zich tegen de voordragt te verklaren, waarna de minister van Binnenlandsche Zaken de gemaakte opmerkingen beantwoord heeft. Art. 1, de splitsing der gemeente de Mijl aangevende, werd daarop met 40 tegen 25 stemmen aangenomen, en de overige artikelen zonder hoofdelijke stemming. Van art. 6 stelde de heer Sander voor, de 2de alinea, luidende. „de rentebelasting en aflossing van de schuld van Wieldrecht komen alleen ten laste der ingezetenen van deze afdeeling," weg te laten, welke wijziging met 53 tegen 12 stemmen verworpen werd.

8°. dat tot wijziging van hoofdstuk IV der Staatsbegrooting voor 1856, waarover een korte woordenwisseling tusschen den heer van Eck en den minister van Justitie plaats had, waarna het met 55 tegen 8 stemmen aangenomen werd.

De Vergadering zal op morgen de beraadslagingen over de begrootingswetten aanvangen.

ROTTERDAM, 21 Nov. Heden ten een ure 's namiddags had, in eene plegtige openbare zitting der arrondissements-regtbank alhier de installatie plaats van den Edel-Achtb. heer H. A. A. van Berkel. De Edel-Achtb. heer officier nam, na den benoemden hartelijk te hebben geluk gewenscht, het gewone requisitoir. De griffier hieraan voldaan hebbende, nam de voorzitter het woord. Hij merkte op, dat de benoeming van den heer van Berkel was geschied buiten de lijst van aanbeveling door de regtbank aan het hooger bestuur ingezonden, en die zij volgens de wet verpligt is, voor de vervulling van iedere in haar midden ontstane vakature, op te maken. Hij erkende volkomen het regt van het hooger bestuur, om benoemingen buiten aanbevelingslijsten, door de regtbanken opgemaakt, te doen; maar vroeg hij vorderde het belang en de waardigheid der regtbank niet, dat men aan hare lijst van aanbeveling, waarop kandidaten waren geplaatst, wier onloochenbare verdiensten zij gelegenheid heeft gehad van nabij gade te slaan, dat men daarop eenige acht sloeg? Vordert de zijdelingsche invloed, dien de wet wil dat de regtbanken op de benoemingen uitoefenen, niet, dat men hare aanbevelingen niet geheel buiten aanmerking laat? Intusschen kan die omstandigheid geen invloed uitoefenen op de betrekking tusschen de regtbank en den benoemde, die haar hartelijk welkom was, wiens verdiensten hoog werden geroemd en die, als hij daartoe den wensch had te kennen gegeven, waarschijnlijk door haar op de aanbevelingslijst zoude geplaatst zijn, maar die zich mogt verheugen, dat dit niet geschied is, omdat hare aanbeveling voor hem noodlottig zoude geweest zijn. Na, den benoemde op het voorbeeld van zijnen verdienstelijken voorganger, die thans tot vice-president was verheven, te hebben gewezen en hem te hebben gelukgewenscht, verklaarde hij hem te zijn gelukwenschen van ... hem zijne plaats in de regtbank in te nemen. De heer van Berkel aan dit verzoek voldaan hebbende, zeide een woord van dank aan Z. M. den Koning voor zijne benoeming en een woord van erkentelijkheid aan de regtbank te willen uiten, voor de hartelijke ontvangst, die hij van al zijne ambtgenooten, zoowel als van de leden van het parket en de griffie had ondervonden. Hij sprak vervolgens in minzame en welwillende woorden de balie toe, waarop de deken der orde van advokaten met gepastheid heeft geantwoord.

De voorzitter sloot vervolgens de plegtige zitting, die door vele leden der balie en andere belangstellenden werd bijgewoond.

(*N. R. Ct.*)

LEEUWARDEN, 19 Nov. Zooals uit Baarderadeel in het *Handelsblad* is gemeld, heeft de inenting van het rundvee tegen de besmettelijke longziekte in de laatste twee maanden weder op uitgebreide schaal in deze provincie plaats gevonden. Tot dusver zijn van p. m. 250 veehouders ongeveer 4003 stuks (kalveren boven de 6 maanden, hokkelingen en enterrieren) ingeënt, die, op weinige uitzondering na, in de termen vallen, om, zoo zij aan de gevolgen mogten sterven (hetgeen tot heden echter nog slechts met één rund is geschied), door de provincie aan de eigenaars worden vergoed; terwijl buitendien nog ruim 1100 runderen boven 3-jarigen ouderdom voor rekening en risico der eigenaars de kunstbewerking hebben ondergaan. Meerendeels behooren deze runderen tot gezonde beslagen. Het grootst getal inentingen is verrigt door den heer Jennes, leeraar aan 's rijks veeartsenij-school te Utrecht en verder door de rijksveeartsen P. van Staa, te Sneek, en J. B. Kielstra, te Opeinde.

Het is slechts te hopen, dat het middel werkelijk voorbehoedend moge blijken te zijn, daar de longziekte niet ophoudt, zich in dit gewest te verspreiden. Gedurende den herfst van 1855 kwamen wekelijks gemiddeld 37 gevallen voor en werden ... , ... thans zijn beide cijfers 21 maal zoo groot en klom dat der nieuwe stallen zelfs eens tot 46 in de week. Terwijl voorts in 1851 tot 14 November slechts 512 runderen aan de ziekte stierven en 1156 te dier zake werden afgemaakt, beliepen die cijfers over hetzelfde tijdvak van dit 1735 en 3090 en dus in het geheel 3157 meer dan in 1855 of bijna tweemaal zooveel. Dezelfde ongunstige verhouding wordt waargenomen, ten aanzien van het cijfer der aangetaste beslagen, dat in 1855 tot 14 November niet meer dan 328 was en in 1166 op dat tijdstip reeds tot 956 is geklommen. De ziekte heerscht op dit oogenblik in 29 van de 43 gemeenten dezer provincie, doch het hevigst steeds in het middenpunt en de westelijke, zuid-westelijke en zuidelijke gemeenten, waar men de grootste veestapels vindt. Het totale cijfer der runderen, die van de invoering der reglementaire verordeningen tegen de longziekte in dit gewest (7 December 1849) tot dusverre (bijna 7 jaren dus) aan die ziekte verloren gingen, bedraagt 18,910, waarvan, blijkens bovenstaande opgaven, in de thans verloopen 31 maand van 1856 alleen meer dan 4,...

BLOKZIJL, 19 Nov. De boter was heden schraal in aanvoer en de prijs minder aangenaam. Er kon slechts bedongen worden per ned. ℔ *f* 1.08 à *f* 1.12; per ½ vat *f* 21.75 à *f* 22; per ¼ *f* 44 à *f* 44.50.

ZALT-BOMMEL, 20 Nov. De rivier de Waal is thans buitengewoon laag; in langen tijd heeft men zulk een waterstand niet gehad, zoodat het vaarwater voor schepen en stoombooten zeer nauw begint te worden en zij met behoedzaamheid moeten varen, om niet op het droogte geraken.

(*Amst. Cour.*)

LUXEMBURG, 21 Nov. De Regering van het groothertogdom heeft heden de buitengewone zitting der kamer plotseling gesloten, voor dat deze tot de stemming over het budget was overgegaan.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Nov. Sedert gisteren zijn er geen tijdingen van eenig belang bekend geworden. Naar men wil zou men zich over het voorval van Jenikale verstaan hebben na wederzijdsche verklaringen op de plaats-zelve gewisseld tusschen den russischen bevelhebber van het fort en dien van de engelschen kanonneerboot, gevolgd door een onderhoud der beide gezanten te Konstantinopel.

— Ter beurze werd heden gezegd, dat de regering voornemens is eene handelsbank op te rigten. De statuten van die inrigting zouden veel overeenkomst hebben met die der fransche bank en mede het regt hebben, even als deze laatste, banknooten uit te geven. Hare operatiën zouden zich evenwel alleen tot den handel en de industrie bepalen.

— De schout-bij-nacht Regnaut de Genouilly is benoemd tot chef van de militaire divizie in de Indisch-Chineesche wateren en van het eiland Réunion.

— Door fransche kapitalisten is aan de Porte koncessie gevraagd voor den aanleg van een spoorweg tusschen Konstantinopel en Bassora over Alexandrië. Die linie zou bestemd zijn, hetzij om het Suez-kanaal te vervangen, als Engelands tegenstand mogt zegevieren, hetzij om de handelsvoordeelen te vergrooten, welke de doorsnijding der landengte van Suez aan Europa moet schenken. Wordt het kanaal gegraven ter plaatse waar Egypte het smalst is, om de Middellandsche Zee met de Indische Zee te vereenigen, de spoorweg van Konstantinopel naar Bassora zou dienen om ook beide zeeën te vereenigen, door Klein-Azië in hare grootste lengte te doorsnijden. De aanleg dier linie zou Bassora's afstand van Konstantinopel op 60, van Belgrado op 80, van Odessa of Weenen op 100, van Berlijn op 115, van Hamburg op 120, van Amsterdam op 125 uren brengen. Bassora's afstand van Bombay zou twaalf en een halven dag zijn. Het plan van den spoorweglijn vormt twee armen, die te Alexandrita zich aan elkander sluiten. De eerste, van Scutari zich uitbreidende, zal van het noord-westen tot het zuidoosten geheel Anatolië, namelijk het meest heuvelachtig terrein van het vasteland, doorloopen; de tweede te Bassara eindigende zal, daarvan uitgezonderd de bergachtige streek van Alexandrette, over het vlakste land des aardbols gaan. Bij die onderneming, zoowel als bij die van het Suez-kanaal is het algemeen europeesch belang en dat van Turkije, bovenal in aanmerking genomen, dus wederom eene reden, dat ze door Engeland zal worden tegengewerkt, ten einde aan den spoorweg der mallen aan den Eufraat het monopolie van het geheel transito verkeer tusschen Europa en Azië te verzekeren. De voortdurende, tegenwoordigheid van engelsche schepen in de Zwarte Zee heeft geen ander doel dan om te Konstantinopel eene staatkunde te doen zegevieren, die in het uitsluitend belang van Engeland tegen de regten en belangen van al de europeesche natiën gerigt wordt.

— Gisteren reed de maarschalk Baraguey d'Hilliers ... St. Cloud, toen de paarden op hol gingen en naar den kant der Seine renden. Stellig was er een groot ongeluk gebeurd, had niet de gendarme Guillot, van de brigade van St. Cloud de paarden bij den teugels gegrepen en tot stand gebragt.

ENGELAND.

LONDEN, 20 Nov. Er heerscht op dit oogenblik een volmaakte stilte in de staatkunde, hetgeen natuurlijk door den een als een gunstig door den ander als een ongunstig voorteeken voor de toekomst wordt aangezien. Beide denkwijzen gronden zich op de herhaalde ministerraden van den laatsten tijd. In de afgeloopen acht dagen zijn er niet minder dan zes gehouden. Er zijn er die daaruit willen afleiden, dat de regering er verder dan ooit van verwijderd is om zich met de fransche te verstaan, terwijl van een andere zijde wordt beweerd, dat die veelvuldige bijeenkomsten hierdoor te verklaren zijn dat Lord Palmerston niet meer die lijdelijkheid bij zijn ambtgenooten vindt, waaraan hij ze gewoon heeft willen maken. In een van die bijeenkomsten moet het hevige artikel van den *Times* van verleden Zaturdag tegen Rusland en Frankrijk ter sprake gebragt zijn, dat veronderstelde werd door een der regeringspersonen in de pen te zijn gegeven. Meerdere leden van het kabinet hebben daarover hun afkeuring uitgesproken.

Men spreekt hier veel over hetgeen in de zee van Azof bij Jenikale met een onzer kanonneerbooten heeft plaats gevonden, en vreest dat het verlengd verblijf van onze vloot in de Zwarte Zee aanleiding geven zal tot een nieuwe aanraking met de russische gezagvoerders, waaruit ernstige onheilen ontstaan kunnen, welke den vrede in gevaar brengen en den toestand tot het uiterste zullen spannen.

De fransche gezant en de gravin de Persigny zijn te gast op het prachtig buiten verblijf van lord Derby in Lancashire.

De aanvallen op klaarlichten dag tegen personen op de straat nemen op schrikbarende wijze toe. Er gaat geen dag om dat de policie-regtbanken geen moordaanslag door middel

van verzorging te behandelen hebben, op afgelegen plaatsen of in de volkrijkste wijken beproefd. Een kommissie uit het kerspel Paddington is eergisteren bij den minister van Binnenlandsche Zaken ontvangen, om hem kenbaar te maken met dezen droevigen toestand van zaken in hun wijk. De minister antwoordde, dat hij geen ander middel wist om daarin te voorzien dan de vermeerdering van het aantal policie-dienaren.

Wat de bladen aangaat deze, althans de *Morning-Post*, schijnen het er voor te houden dat Rusland nog niet genoeg door de engelsche pers gehavend is. Het genoemde blad bevat een artikel tegen de russische staatkunde vol van de zotste aantijgingen.

»Rusland doet alles wat het kan, zegt de *Post* »om de openbare meening van Europa op een dwaalspoor te leiden. Sedert vijftig jaren wordt Duitschland overstroomd met een heirleger van russische staatsraden, tot allerlei stammen en volkeren behoorende: Grieken, Walakken, Kroaten, Finlanders, duitsche, fransche, poolsche en italiaansche afvalligen, en al die agenten hadden slechts één doel: dat van de duitsche drukpers om te koopen. Elk artikel der duitsche bladen is het werk eener verfijnde staatkunde. [illegible] het russische goud met mildheid gestrooid is in de bureaux der dagbladen van Berlijn, Weenen, Hamburg enz. wij kunnen er bijvoegen dat hetzelfde heeft plaats gehad in ieder hof, in iedere stad, in elk leger van Duitschland, Holland, Denemarken en Zweden.

»Daar waar men geen geld zou aannemen, zendt Rusland snuifdoozen met het portret des Keizers door diamanten omzet, russische ordens van de tweede, derde en vierde klasse, geschenken van zeldzame boeken, schilderijen en standbeelden. Door dit verachtelijk stelsel slaagt Rusland er in om zijn eigen verraad te vermommen en den haat tegen Engeland op te wekken."

Men ziet het, de *Morning Post* heeft vergeten, dat hij een paar weken geleden de taal van den franschen *Moniteur* tegen de al te groote hevigheid der londensche bladen goedkeurde, en nog verder gaande dan zijn konfraters beschuldigt hij in één adem Rusland van het gebeele vasteland als het ware, hebben omgekocht, en de duitsche, zweedsche, hollandsche en deensche Staatslieden en dagbladschrijvers van verraad om een ridderlintje of een snuifdoos ten geschenke te krijgen. Het zonderlingste van dit alles is, dat de *Morning-Post* aan het eind van zijn artikel tot het besluit komt, dat noch de schatten, noch de eerbewijzen van Rusland, noch de slaafsche en verraderlijke handelwijze van de duitsche [illegible] hebben [illegible] een duivelscher staatkunde voor te stellen. Maar de Hollanders, de Belgen, de Duitschers, de Denen en de Zweden haten en verafschuwen alles wat van Rusland komt, enz." Als dit zoo is, mag men vragen, waarom de *Morning Post* zich dan zoo boos maakt tegen een staatkunde die, hoe »duivelsch" ook, juist tot de tegenovergestelde uitkomst geraakt dan zij wil te weeg brengen.

— Van alle kanten komen er tijdingen in over schipbreuken, welke ten gevolge der stormen in de vorige week in de Noordzee, in het Kanaal en vooral op de engelsche kust plaats gehad hebben, zoo als de allerwege drijvende overblijfselen van schepen getuigen. Men vreest, dat een aantal menschen zijn omgekomen. Den 15 Nov. was de zee nog zoo onstuimig, dat de dijk te Ostende op drie plaatsen doorgebroken is en alleen door de pogingen van het garnizoen grooter ongeluk verhinderd werd, daar men eene algemeene overstrooming duchtte. De poststoomers naar Engeland konden niet in zee steken, waardoor veel schade is aangerigt; o. a. zijn 15,000 konijnen van eenen koopman verongelukt, die voor Londen waren bestemd.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 20 Nov. Er wordt hier veel gesproken over de zending van generaal Dufour naar Parijs, en men houdt het er voor dat die staatsman onverrigter zake naar Zwitserland zal moeten terug keeren, daar Frankrijk tot dus verre de belangen van Pruissen in de zaak van Neufchatel heeft voorgestaan.

Evenwel volgt uit die goede gezindheid van Frankrijk nog niet, dat men in allen deelen partij voor Pruissen trekken zal, zoo de onderhandelingen onverwachts door maatregelen van geweld mogten gevolgd worden. Evenwel gelooft men hier niet aan zulk een afloop en denkt dat de zaak een vredelievenden afloop zal erlangen.

Zwitserland intusschen schijnt zich op alles voorbereid te houden. De bondsraad heeft aan alle kantons een aanschrijving gezonden, om hen op de noodzakelijkheid oplettend te maken, van niets te verzuimen wat strekken mag tot eene goede organizatie van den landweer. Tot dus verre had men op deze troepen weinig acht geslagen.

Onder de jongelieden in Zwitserland bestaat een zekere opgewondenheid, om de vrijheid en onafhankelijkheid der republiek te verdedigen, zoo die werd aangetast. Hun geestdrift gaat zoo ver, dat zij reeds verzoekschriften onderteekenen, om, als het gevaar dreigt, in de voorste rijen te mogen strijden, en aldus mogelijk de eer te genieten, van als eerste slagtoffers te vallen in den heiligen strijd voor vrijheid en vaderland!

Het is zeer te vreezen, dat deze overspannen geestdrift, die in dit oogenblik, nu er nog in het geheel geen oorlog sprake is, zoo hoog geklommen is, langzamerhand zal afnemen, en als het gevaar werkelijk daar is, tot het vriespunt gedaald zal zijn.

BELGIE.

BRUSSEL, 21 Nov. De londensche korrespondent van den antwerpschen *Précurseur* doet opmerken, dat *alle* europeesche bladen (met en benevens het genoemde) in de jongst verloopen twee of drie dagen het slagtoffer zijn geweest, zoo al niet van een mystifikatie, dan toch van een zonderlinge vergissing. Een van New-York den 4 Nov. vertrokken stoomschip heeft de tijding medegebragt van den uitslag der verkiezing van een prezident der Unie, en die verkiezing moet eerst den 2 Dec. geschieden. »Het berigt der verkiezing van den heer Buchanan is", schrijft de korrespondent, »te meer onmogelijk, daar er nog volstrekt geene verkiezing is gehouden, maar alleen het kieskollegie is zamengesteld, dat voor de benoeming van een prezident moet stemmen. Dit kollegie telt 296 stemgeregtigden, waarvan naar men vermoedt, de heer Buchanan op 174 kan rekenen. Bij het vertrek der mail had hij dus de meeste kans en scheen zijne benoeming waarschijnlijk, doch geschied was zij nog niet.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 22 November.

ONDERTROUWD (20 Nov): J. D. A. Lensing, wed. met D. Gerritsen, wed. - P. Kruysse, wed. met A. van Dijk. - M. Wolff met B. Dentz.

GETROUWD (20 Nov.): H. C. Rogge met M. E. Stuart. - A. C. Wiegel met R. Mulder. - H. Mölman met W. J. F. Fleischhacker. - B. H. Termeulen met J. A. Schenkel.

BEVALLEN (18 Nov.): M. A. G. van Beverwoorden, geb. Hooft Graafland, Z. — (19 Nov.): A. G. C. Nieuwenhuyzen, geb. Nieuwenhuyzen, D.

OVERLEDEN (14 Nov.): J. Broekhuyzen, geb. Cramer, 61 j. — (18 Nov.): G. van Montfrans, 23 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	pCt.	20 NOV. 4½ u. gebl.	21 NOV.		4½ u. gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½	63	63	63⅛	63
Dito Dito	3	75⅝	75⅛	75$\frac{3}{16}$	
Dito Dito	4	94⅛	94	94$\frac{1}{16}$	
O. I. Leening 1844	4		93¼	93⅛	
[illegible]					
[illegible] Spoorweg	4½				
Dito Hollandsche dito					
Obligatiën	4½				
Maatschappij van Weld.	4				
Aand. Ned. Bank					
België, Certifikaten	2½				
Dito *Rothschild*	2½	50$\frac{15}{16}$			
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1½	23	22⅞	23	
Nieuwe	3	41⅝			
Binnenlandsche	3	36$\frac{1}{16}$	36$\frac{1}{16}$	36⅛	
Cert. Coup. Sp. Com.		5$\frac{9}{16}$	5$\frac{5}{16}$		
Amortisable Schuld		6$\frac{1}{16}$			
Portugal, te Londen	3	43$\frac{15}{16}$	43⅞	44	43$\frac{15}{16}$
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope en C°*	5	102⅜	102⅛	102⅞	102⅞
Dito A°. 1828—1829	5	101⅜	101⅛		
Negot. 1831 en 1833	5		92	92½	
Nieuwe Engelsche	4½	92⅞	92½		
Negot. 1840	4	83½	83½		
Dito *Stieglitz*	4	88			
Dito Nieuwe	5				
Certifikaten te Hamburg	5				
Inschr. op 't Grootboek	6				
Dito Certifikaten	6	[illegible]			
Polen, Obligatiën	4	[illegible]	76		
Aandeelen 1835		152½			
Oostenrijk, Metalliek	5	73⅜	73¼	73½	73$\frac{7}{16}$
Dito Nationale	5	73½	74$\frac{1}{16}$	[illegible]	74$\frac{1}{16}$
Dito 1847	2½	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
Dito 1851 en 1852	2½	88⅜	88⅜	88⅝	
Dito Nieuwe	5	82¾	82$\frac{9}{16}$	82¾	82$\frac{11}{16}$
Dito 1854	5	82¾	82$\frac{9}{16}$	82	82$\frac{11}{16}$
Weener Bank	5				
Dito	4	61½			
Aand. met Loting fl. 250					
Nieuwe dito 1854		315			
Pruiss. Aand. 1854	3½				
Amerika, Bank Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5				
Sardinië, te Londen	5				
Denemarken, dito	5				
Louisiana, te Londen	5				
Brazilië	5				
Dito 1843	5		96⅛		
Mexiko, te Londen £ 100	3	20⅝	20⅜	20⅞	20$\frac{15}{16}$
Dito Onbepaalde	3	20¾	20⅝	20⅞	20$\frac{15}{16}$
Peru	4½				
Grenada, dito à £ 100	3	20$\frac{7}{16}$	20¼	20⅜	20⅝
Dito Uitgestelde					
Ecuador		14⅝	14⅝		
Venezuela, te Londen	4½	33$\frac{11}{16}$	33⅞	34	
Dito Uitgestelde	1½	14$\frac{5}{16}$	14¼		
Grieken, Bl. à £ 100	5	3½			

[illegible] 5 pc. Stieglitz 94½, 95, 94⅜. O. 93$\frac{11}{16}$; Peru 87⅛, 89; Rot. 116, 118; Sard. 100¼ Gren. onb. 20⅞, ¾, Venezuela onb. 33⅞, 34; Bug. Russen 96.

Bij levendigen handel waren binnen- en buitenlandsche fondsen nagenoeg als gisteren, Aand. Handel-Maatschappij gevraad.

Koers van het Geld: Beleening 5 pCt., Prolongatie 3½ pCt., Diskonto 5 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55	Livorno	2/m.	» 39
»	zigt	» 55½	Napels	»	» 83½
Bordeaux	2/m.	» 54⅞	Petersburg	»	» 1.82½
»	zigt	» 55	Weenen	6/w.	» 32¾
Madrid	3/m.	» 234	Augsburg	»	» 98¾
Cadix	»	» 234	Frankfort	»	» 98¾
Seville	»	» 233	Hamburg	2/m.	» 35
Bilbao	»	» 233	»	zigt	» 35$\frac{7}{16}$
Lissabon	»	» 40	Londen	2/m.	» 11,52½
Porto	»	» 40	»	zigt	» 11,67½
Genua	2/m.	» 45	Rotterdam		» ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 21 Nov. Belg. leen. 2½ pc. 54⅞; Obligatiën 3 pc. 71¾; id. 4½ pc. 98¾; Spanje 1—3 pc. 22¼; Binnenl. 3 pc. 35⅝; Romeinen 5 pc. 84½; Oostenrijk Met. 5 pc. 77⅜; id. Nat. 5 pc. 78⅜.

PARIJS, 21 Nov. Fransche 4½ pc. 91.60; 3 pc. 67.85; 1½ pc. Spanje 23¾; 3 pc. id. 37¾; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 86¾.

MADRID, 19 Nov. 3 pc. Schuld 39.60; id. 1 pc. 24.55.

LONDEN, 21 Nov. Cons. 93¾; Spanje buit. 3 pc. 41½; id. 1½ pc. 23¾; Rusl 5 pc. 106; id. 4½ pc. 95½; Holl. 4 pc. 96½; id. 2½ pc. 65¼; Sard. 5 pc. 90; Braz. 101; Peru 4½ pc. 77; Gren. uitg. 7; id. werk. 22¾; Mexiko 3 pc. 22¼; Portugal 4 pc. 43; Ecuador 14¼; Venezuela 36; Wissel op Amst. —.—; Hamburg 13.7.

WEENEN, 20 Nov. Met. 5 pc. 81⅜; id. 4½ pc. 70½; Bank-Aktiën 1062; Credit Anst. 326; Wissel op Londen 10.17; Amst. —; Parijs —; Goud —; Zilver —.

BERLIJN, 21 Nov. 3½ pc. Pr. Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 104⅜.

HAMBURG, 21 Nov. Spanje 1½ pc. 34⅜; id. 3 pc. 21⅜; Rusl. 5 pc. 100; 4½ pc. 89½; 3 pc. Mexikanen 10⅞; Noord-Duits. bank 99⅞; Wissel op Londen 3/m. 13.13⅞; id. kort 13.3½; Amst. 36.20.

FRANKFORT, 21 Nov. 5 pc. Met. 76¾; 1½ pc. Spanje binnenl. 23; id. 3 pc. 36⅞; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 21 November.

Overzigt der Week.

KOFFIJ met niet veel handel, doch vrij goed ord. Java is [illegible]. Te Rotterdam bedongen 3269 bn. Padang ex *Jeannette* 33½ c. Van Rio ging iets in de tweede hand af.

THEE met vrij goed debiet en goed gestemd.

TABAK. Behalve de deze week plaats gevondene belangrijke Veilingen, waarvan de afloop reeds door ons vermeld is, en waarvan het meerendeel voor Export gretig werd weggekocht, zijn nog afgedaan 150 vaten Maryland ex *Therese*. Het artikel blijft zeer gunstig gestemd; Maryland wordt echter te hoog gehouden om tot groote transaktiën te leiden. Per *Ann Mc. Lean* zijn 1921 pak Java plantage Gearige Plant aangevoerd, welke na lossing in Veiling zullen komen.

KATOEN in één doen.

SUIKER. *Ruwe* verkeert in eene aangename stemming. Na de gehoudene N. H. M. Suiker-veiling, waarop alles tot omme November-prijzen, of voor de hooge N° iets lager dan en voor de lagere N° iets boven Sept.-koursen afliep, zijn verkocht 1392 kr. Java ex *Philomela*, 575 kr. zeilend per *Anna en Elise* N° 10¼, 399 kr. zeilend per *Prinses Charlotte* N° 14/15, 996 kr. en *Diana* N° 12, 228 kr. ex *Prins Frederik der Nederlanden* N° 13, 706 kr. ex *Adm. Tromp* N° 10, 580 kr. ex *Anna Mc Lean* N° 8, 200 kr. zeilend per [illegible] N° 12, en 1188 kr. ex *Prins Mauritius* N° 11/60, alles in de verhouding van Nov.-prijzen. In Surinaamsch is niets gedaan, doch komen op 26 dezer 101 vaten in veiling. — *Geraffineerde* iets en met goede vraag. Kandij schaarsch en hoog. [illegible] noteert thans:

Melis, [illegible] in papier f 52 a 53, fijn Sept. f 50 a 51, mooi d°. f 48 a 49, goed d°. f 47 a 48. — Dito Stoom. N. S. R. Raffin. 3 k°. f 52, d°. 5 k°. f 51, d°. 7 k°. f 49, Superfin., Crushed, f 47, N° 2 f 45, N° 3 f 44, A. S. R. N° 2 f 43½ a 44, N° 3 f 42½ a 43, B. & H. N° 1 f 43½ a 44, N° 2 f 42½ a 43, S. & T. N° 1 f 44½ a 45, N° 2 f 43½, N° 3 f 42½, W. & Z. f 42½ a 43, T. & C. f 42½ a 43. — Lompen gehakt f 42½ a f 44. — Kandij, wit f 70 a 80, blank f 60 a 68, geel f 50 a f 58, helbruin f 47 a 49, middelbruin f 45 a 46, bruin f 44 a 45. — Basterden helbruin f 38 a 42, bruin f 35 a 37, Stroop f 28 a 37.

RIJST blijft nog altijd even flaauw en zijn van ongepeld zoowel als van gepeld de noteringen geheel nominaal.

SPECERIJEN zonder eenigen omgang, doch de notering is onveranderd. In veiling zijn verkocht 39 f. *Noten* 44 a 130 c. 2 k. *Foelie* a 182 c. en 800 matten *Kaneel* a 25 a 26 c.

In VRUCHTEN blijft de omzet mede beperkt. Nieuwe Patras *Krenten* a f 37 te koop. Muscade *Rozijn* in lagen f 44 a f 45. In veiling zijn verkocht 300 dozen Sultana *Rozijn* f 30½ a f 31 en 80 vs. *Krenten* a f 20 opgeh. De in veiling gebragte 600 kn. *Vijgen* werden c. f 20 opgeh. doch later f 18 uit de hand verkocht.

Van WAS en HONIG beperkt zich de omzet tot kleinigheden ten gevolge van den geringen voorraad.

VERFWAREN, enz. *Indigo* blijft vast op vorige prijzen, van de partikuliere voorraden zijn eenige partijen voor Export verhandeld, te zamen 69 kn. Van Bengaal en Kurpah zijn 12 kn. tot veilingsprijzen afgedaan. *Cochenille* weinig gevraagd, doch

Vast. *Verfhouten.* 30 ton St. Domingo tot vorige prijzen verkocht. *Quercitron.* 350 bn. zeilend tot *f* 7 te koop. *Harst.* 400 vs. zeilend bragten vorige prijzen op *Zwavel* meer gevraagd, goed secunda op *f* 3⅞ a *f* 4 gehouden. *Meekrap* onveranderd met goede vraag.

METALEN. Banca-*Tin* stil en a *f* 82½ a *f* 83 te koop. *Koper* en *Lood* gezonder omgangen.

HUIDEN. Vast gestemd doch de voorraad is niet geëvenredigd aan de zoo levendige vraag. Op de deze week gehouden Veiling van 3548 ps. droog gezouten en 900 ps. gedroogde Bahia zijn van de drooggezouten 2801 ps. verkocht a 29½ a 58 c. en 747 ps. van 60 a 62 c. terwijl van de gedroogde 401 ps. zijn verkocht a 49 a 52 en 494 ds. opgeh. a 70 c. Later zijn nog bij Inschrijving afgedaan 841 Java buffel ex *Jupiter*, 1000 ps. O. I. koe en 200 ps. O. I. buff. indirekte aanvoer en laatstelijk bij de N. H. M. 5420 ps. orp. padang ex *Zeemeeuw* (in 3 sorteringen) alles tot zeer hooge prijzen. Inl. artikelen gaan voortdurend tot verbeterende prijzen voor Export af.

In de overige artikelen ging niets van belang om.

GRAANMARKT.

Tarwe in een doen: 128 ℔ wb. Pools. *f* 490; 129 ℔ n. dito *f* 470; 128 ℔ j. dito *f* 473, 480; 127 ℔ dito *f* 450; 126 ℔ Lubecker *f* 440; 129 ℔ n. Geldersche *f* 387.

Rogge stil: 118, 119 ℔ Archangel *f* 230, 233, 234; 118 ℔ Petersb. *f* 228; 117 ℔ dito *f* 223, 225; 121 ℔ Donau *f* 240.

Gerst 100 ℔ Vriess. Winter *f* 190.

Haver zonder handel.

Boekweit iets hooger: 120 ℔ Holsteins. *f* 250.

Koolzaad. Overmaasch 80½; Deensch 62, 74½; N. Strandsch 77 £. Op 9 vaten Olie in April ek. 87; Nov. 86½ £. *Lijnzaad* flaauwer: 112 ℔ Besarabie *f* 375. *Raapolie* op 6/w. *f* 56⅝; Vliegend *f* 55½; 1° Mei ek. *f* 48½; Dec. *f* 54½. ¾. *Lijnolie* op 6/w. *f* 49½; Vliegend *f* 48, Dec. *f* 47; 48. *Hennepolie* op 6/w. *f* 48½; Vliegend *f* 47.

MIDDELBURG, 20 Nov. Tarwe. Puike Zeeuwsche *f* 12,25 a *f* 11, mindere *f* 10,75 a 10,50 per Mud; Walchersche puike Nieuwe *f* 12 a *f* 11,50. gewone goede soorten *f* 11,35 a *f* 11,25, mindere en geringe *f* 11,15 a 10 naar kw. — Puike Bak-Rogge vroeg Beurs *f* 7,75 later *f* 8 de mud. — Gerst Winter *f* 6,25, mindere *f* 6, puike Zomer *f* 6, mindere *f* 5.90 de Mud — Nieuwe puike Walchersche Witteboonen, begin Beurs *f* 9,50 later *f* 9,80 de mud gekocht, jarige dito *f* 9. Dito Bruineboonen *f* 10,50 tot 11,; Walchersche Paardeboonen *f* 7,75 a 7. Walch. Groene Erwten begin beurs *f* 8.

NEW-YORK, 2 Nov. Te New Orleans blijft middling *Katoen* op 2½ s. de stemming is hooger.

Granen alhier 10/15 lager, voor Meel, Tarwe en Mais 8 c lager. [illegible] ruim voorhanden.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 20 Nov. De Lang, Johanna Christina, Suriname. Gruppelaar, Hillechiena, Livorno.

HELVOET, 20 Nov. Rietmeijer, Prinses Marianne, Batavia, I. v. Brouwershaven.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 22 Nov., in lading naar:

Keulen.	J. P. Schlaegel, Agrippina.
	Th. Wemmers, Cöln N°. 7.
Mannheim.	J. Polsen, Johanna.
Duisburg.	F. In de Kamp, Mercuur.
Dusseldorp en Neuss	H. Polman, Niederrein N° 6.
Maintz.	W. Huppert, Maintz N°. 7.
Frankfort.	W. Böcking, Frankfort N°. 16.

ARNHEM, 21 Nov. 9 p. 5 duim.

KAMPEN, 21 [illegible]

Advertentiën.

(2720) GETROUWD: P. F. HONIG,
Weduwenaar A. E. OTTO,
met
M. J. DE ROEPER,
Weduwe G. WOUTERS.

ENKHUIZEN,
20 November 1856.

Eenige Kennisgeving.

(2719) Heden overleed in den ouderdom van 47 jaren, na eene Echtvereeniging van ruim 2 jaren, mijn innig geliefde Echtgenoot, ABRAHAM JACOBUS JOHANNES SEIGNETTE, in leven *Apotheker* alhier, mij nalatende één Kind; diep betreurd door mij, zijne hoog bejaarde Moeder en naaste betrekkingen.

AMSTERDAM, 16 November 1856.
Wed. A. J. SEIGNETTE, geb. DUBBELT.

Algemeene kennisgeving.

(2721) Op den 19 November 1856 overleed te *Saasveld*, na eene langdurige ongesteldheid, en meermalen versterkt te zijn geweest met de Genademiddelen der H. Kerk, de Wel-Eerwaarde Heer W. OOSTERIK, R. C. Pastoor aldaar, in den ouderdom van bijna 65 jaren.

(2723) In Amsterdam wordt, met 1°. Februarij e. k. gevraagd, tegen goed loon, eene **Keukenmeid**, van de R. C. Godsdienst, vereischten zijn: bekwaamheid in haar vak, onbesproken gedrag, zindelijk en netjes en in staat eenig Huiswerk te verrigten; niemand zal in aanmerking komen, dan die van beste getuigen voorzien is. Reflecteerende adresseere zich *franco* onder letters R. Z., aan het Bureau dezer Courant.

DE GERIEFELIJKE **VUURMAKERS,** waarmede men in Haard en Kagchel op slag een flikkerend snorrend vuur heeft, zijn weder in het **VERKOOPHUIS** en de bekende Dépôts te verkrijgen.

Zij zijn gemakkelijk, zindelijk, bezuinigend, vermijden het morsen met vuur en de onaangename stiklucht van rookende kolen.

Zij zijn uit spoedig brandende en veel hitte gevende zelfstandigheden vervaardigd, doch volstrekt gevaarloos, daar ze *niet dan door eene vlam* outstoken kunnen worden. Zij zijn voor Kamers en Keuken, Logementen, Fabrieken, Booten en Schepen, overal aan te bevelen waar men vuur aan te maken heeft.

De Pillen van Holloway bezitten eene verbazende kracht ter herstelling van eene *algemeene verzwakking*. Afschrift van eenen brief van JOHANNES ADRIANUS VAN DER WERF, te *Samarang*, aan den Professor Holloway. » Mijnheer! Sedert een aantal jaren leed ik aan eene trapsgewijs toenemende verzwakking, en was nabij om te bezwijken; ook verklaarden mijne geneesheeren dat er geene hoop op herstel was; tot ik eindelijk besloot uwe pillen te beproeven, en na dezelve vijf weken gebruikt te hebben, begon mijn toestand zeer te verbeteren; voorts na verloop van twee maanden was ik geheel hersteld.

(get.) J. A. VAN DER WERF.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrechtsche-straat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, depôthouder te *Utrecht*, G. VERHAART, depôthouder te *Prinsland* en bij J. STRAATMAN, hoofd-depôthouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.* (2592)

(2695) Bij de Boekhandelaren C. POTHAST en LANGENDAM & COMP., te Nijmegen, is nog verkrijgbaar, zoo lang de voorraad strekt, het bij inteekening uitgegeven werk:

Verzameling van Gregoriaansche Melodiën in Vierstemmig Orgel-accompagnement, enz., door H. HAGEMAN, Organist. Voor de prijs van *f* 5.25 *à Contant.*

Bij een *Toelichtend* voorberigt, bevat het de voornaamste Koralen onzer Gradualen, vierstemmig voor het orgel uitgewerkt, in deze volgorde: De Acht Kerktoonen. Asperges me. Vide aquam. — Zondagsmis, uitgewerkt met Introitus, Prefatie, enz; Achtste Mis, d°. Mis van de H. Maagd, d° Mis voor de Overledenen d°. — Te Deum Laudamus. Veni Creator. Pange lingua. Ave Maris stella. Vexilla Regis. Sacris Solemniis. Iste Confessor. [illegible] Ave Regina. Regina Coeli. Litanie van de H. Maagd. Ave Maria. Stabat Mater. Oraties. Benedicamus Domino. De Acht Psalmtoonen, mitsgaders de 9e of gemengde toon, (Peregrinus).

Als aanhangsel vindt men de Toonladders C-major, in drie bewerkingen, en A-minor, of twee manieren. De Modulatiën voor den drieklank. Preludiums in C-, F-, G-, Bes-, D-, Es- en A-major, alsmede in A-, E-, D-, G-, en C-minor. Orgelstukken voor afwisselende manualen en Pedaal. Preludium voor het volle orgel; d°. met zachte geluiden. Fuga, zonder pedaal. Fugette, voor vier handen en pedaal.

Het verdient opmerking, dat het werk 20 bladz. meer bevat, dan aan de Inteekenaren toegezegd werd. — Bereids voor vele Zangkoren aangeschaft, en overigens in veler handen, onthouden wij ons van eenige vermelding omtrent druk, papier en band. Bij eenige Boekhandelaren elders voorhanden, ligt het daar, om bij inzage daaromtrent zelf zich aan te bevelen.

Bij Gebrs VERHOEVEN, Boekhandelaren te 's Bosch, zijn nog enkele exemplaren voorhanden van de volgende hoogstbelangrijke en meest allen zeldzame werken:

L. DU MESNIL. **Doctrina et disciplina Ecclesiae.** 4 vol. in folio. *Venetiis* 1752 . . *f* 22.50
Eén ingebonden exemplaar van hetzelfde werk » 25.00

FRANCISCI LUCA, *Brugensis*, **Commentarius** in sacro-Sancta quatuor Jesu Christi Evangelia, ut et reliqua majorem ad S. Scripturae lucem opuscula omnia, 3 tomi in folio. *Antverpiae* 1712. Ingebonden exemplaar . . . . . . *f* 10.00

FRANCISCI SYLVII **Commentarii** in S. Thomae Aquinatis libros, 4 tomi in folio. *Antverpiae* 1667, Ingebonden exemplaar . . . . *f* 10.00

J. H. A. DE GRAVESON. **Tractatus** de vita, Mysteriis et Annis Jesu Christi, 2 vol. — Historia Ecclesiastica variis colloquiis digesta, 9 vol. — Epistolae ad amicum scriptae Theologico-Historico-Polemicae, 3 vol. — Trias dissertationes, 1 vol. — Historia Ecclesiastica Veteris Testamenti, adnot. illust. J. D. MANSI, 3 vol. — Zamen 18 vol. in-4. *Bassani* 1761—1791, *f* 18.00

PALMA. **Praelectiones historiae Ecclesiasticae** ad usum Collegii S. Congreg. de Propaganda Fide en Semin. Rom. 8 vol. in-8 *Romae* . . *f* 22.00

ANT. SANDINI **Historia** Familiae sacrae, 1 vol. — Historia Apostolica, 1 vol. — Vitae Pontificum Romanorum, 2 vol. — Disputationes historicae ad Vitas Pontificum Romanorum, [illegible] 5 vol. p. in-8. *Venetiis* 1768 . . . . *f* 7.50
Ingebonden in 5 halve banden. . . » 9.00

SYLVAGII **Antiquitatum** Christianorum institutiones, 5 vol. p. in-8. . . . . . *f* 7.50

VOGLER, S. J. **Juris cultor theologus** circa obligationes restitutionis in genere theorico-practice instructus. Editio tertia, diligenter recognita, plurimis notis et observationibus locupletata a JOS. CARRIÈRE. Vol. in-12. *Paris* 1833. . . . . *f* 0.80

Compendiosae Institutiones Theologicae, jussu Cardinalis de CLERMONT-TONNERRE, Archiepiscopi Tolosani et Narbonensis, in lucem editae. 6 forts volumes in-12. *Tolosae* 1842 . . . *f* 8.50

Bij bovengenoemden is van de pers gekomen en bij alle Boekhandelaren te bekomen:

eene **Nederlandsche Vertaling** van

CALLISTA,

[illegible] **DERDE EEUW.**

DOOR

JOHN HENRY NEWMAN,

Dr. Th. en Rektor der Katholieke Universiteit van Dublin. 3 *Deelen in kl.-12, met aanteekeningen en eene Houtgravuur* . . . . . . *f* 1,50

EEN NIEUW MAANDWERK.

Geschiedenis, Letterkunde, Land- en Volkenkunde, Oekonomie, Schoone Kunsten, zijn de voornaamste vakken, waarover artikelen zullen worden opgenomen in

DEN TOESCHOUWER,

MAANDSCHRIFT VOOR BESCHAAFDE KRINGEN

bewerkt op populaire wijze, zoodat beschaafde lezers van alle klassen, in dit Tijdschrift de meest geschikte gelegenheid vinden om zich **degelijke, nuttige** en terzelfder tijd **aangename** lektuur te verschaffen over onderwerpen van allerlei aard.

Dit Maandwerk biedt hem het middel aan om op de hoogte te blijven van de belangrijkste vraagstukken, die zich op het veld der wetenschappen voordoen; het zal menige gebeurtenis verklaren, menigen toestand ophelderen.

Het korte overzigt in het *Prospektus* vervat van de voornaamste stukken, welke in de eerste Nommers zullen worden opgenomen, kan het beste denkbeeld geven van den inhoud van den » **TOESCHOUWER.**

De meer ernstige, doch altijd onderhoudende artikelen zullen worden afgewisseld door opstellen van gemengden aard. Het is het doel van den Uitgever, om den beschaafden lezer een lektuur te verschaffen, welke hem boeit en terzelfder tijd nuttig bezig houdt, en waaraan door *afwisseling* en *verscheidenheid* alle eentoonigheid ontnomen is.

Maandelijks verschijnen *vijf* vellen druks groot oktavo, op *best* papier en met fraaije letter gedrukt. Men kan bij den *Uitgever* C. L. VAN LANGENHUYSEN en verder bij alle Boekhandelaren inteekenen, en op aanvraag het Prospektus verkrijgen.

De prijs is *f* 6 *in het jaar*, waarvoor men twee schoone boekdeelen, ieder van omstreeks 500 *bladzijden* erlangt.

De Uitgever verzoekt degenen, die Prospektussen aanvragen, nogmaals dringend hun brieven te frankeeren.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.